

Oikeutesi poliisiasemalla

OPAS LAPSILLE JA NUORILLE

Tämä esite sisältää tärkeitä tietoja oikeuksistasi poliisiasemalla. Oikeudet ovat meillä kaikilla olevia lain suojaamia vapauksia ja mahdollisuuksia saada apua. Alle 18-vuotiailla on hieman erilaiset oikeudet kuin aikuisilla, joten tässä esitteessä kerrotaan, mitä oikeuksia sinulla on.

Oikeuksien tunteminen ja ymmärtäminen voi auttaa sinua tietämään, milloin sinua kohdellaan oikeudenmukaisesti. Poliisilla on velvollisuus suojella sinua ja huolehtia hyvinvoinnistasi ollessasi poliisiasemalla, vaikka heillä olisikin todisteita siitä, että olet saattanut tehdä jotain vahinkoa.

Lue tämä esite mahdollisimman pian. Se auttaa sinua tekemään päätöksiä ollessasi poliisiasemalla. Tämän esitteen antanut henkilö voi auttaa sinua lukemaan ja ymmärtämään sen sisältöä. Hän kysyy myös, haluaisitko tästä esitteestä toisenlaisen version, kuten erikielisen tai helpommin luettavan version.

1. Sinulla on oikeus tietää, miksi poliisi pitää sinua poliisiasemalla.

2. Sinulla on oikeus tietää, miksi poliisi on tuonut sinut poliisiasemalle.

3. Sinun on ilmoitettava poliisille nimesi, osoitteesi, syntymäaikasi ja kansallisuutesi, jos tiedät ne. Nämä ovat ainoat kysymykset, joihin sinun on vastattava. Sinulla on oikeus olla vastaamatta muihin kysymyksiin.

4. Sinulla on oikeus siihen, että jollekin kerrotaan, että olet poliisiasemalla. Poliisi kysyy sinulta, haluatko, että jollekin kerrotaan olemisestasi poliisiasemalla. Tämä voi olla joku perheenjäsenesi, kumppanisi, hoitajasi, ystäväsi tai joku muu tuntemasi henkilö. Sinun ei ehkä anneta puhua hänen kanssaan. Jos olet alle 16-vuotias tai valvontamääräyksen alainen, sinulla on oikeus saada joku olemaan kanssasi poliisiasemalla. Sinulla on oikeus tavata vanhempasi tai huoltajasi poliisiasemalla.

5. Sinulla on oikeus siihen, että asianajajalle kerrotaan, että olet poliisiasemalla. Poliisi kysyy sinulta, haluatko, että asianajajalle kerrotaan olemisestasi poliisiasemalla. Tämä voi olla oma asianajajasi tai muu sinulle järjestettävä asianajaja. Tämä on maksutonta.

6. Sinulla on oikeus puhua asianajajan kanssa kahden kesken milloin tahansa. Tämä on maksutonta.

7. Sinulla on oikeus saada asianajaja paikalle, jos poliisi kuulustelee sinua. Tämä on maksutonta.

8. Jos olet alle 16-vuotias, asianajajan on oltava paikalla poliisikuulustelussasi, ellei tästä aiheudu vaaraa jollekin henkilölle. Jos olet 16–17-vuotias ja valvontamääräyksen alainen, asianajajan on oltava paikalla poliisikuulustelussa, paitsi jos olosuhteet ovat poikkeukselliset.

10. Sinulla on oikeus saada ruokaa ja juomaa. Sinulle annetaan vettä. Sinulle tarjotaan ruokaa, jos olet poliisiasemalla yli neljä tuntia. Poliisin on kysyttävä sinulta mahdollisimman pian, onko sinulla jokin erityisruokavalio.

9. Sinulla on oikeus saada lääkinällistä hoitoa, jos olet sairas tai loukkaantunut. Tämä sisältää mielenterveyteen liittyvän hoidon. Poliisi esittää sinulle terveystäsi ja hyvinvointiasi koskevia kysymyksiä ja varmistaa, että sinusta huolehditaan asianmukaisesti poliisiasemalla. On tärkeää, että kerrot poliisille, jos sinulla on jokin sairaus, joka voi vaikuttaa sinuun poliisiasemalla ollessasi. Poliisi saattaa pyytää sairaanhoitajaa tai lääkäriä tarkastamaan sinut. Tämä auttaa varmistamaan, että sinusta huolehditaan asianmukaisesti poliisiasemalla. Poliisin on kysyttävä sinulta, onko sinulla tarvetta puhua lääkärin, sairaanhoitajan tai muun terveydenhuollon ammattilaisen kanssa.

Lisää ohjeita...

Jos tarvitset lisäapua

Saatat tarvita apua sen ymmärtämiseen, mitä poliisiasemalla ollessasi tapahtuu. Jos olet yli 16-vuotias, voit saada tätä apua koulutetulta tukihenkilöltä, jota kutsutaan myös asianomaiseksi aikuiseksi (appropriate adult). Tämä tuki voi olla tarpeen, jos sinulla on oppimisvaikeuksia tai psyykinen sairaus. Poliisi hankkii paikalle tukihenkilön, jos ajattelee sinun tarvitsevan tätä, vaikka et itse pyytäisi.

Tulkin saaminen avuksi

On tärkeää, että ymmärrät, mitä poliisiasemalla sanotaan. Jos et puhu tai ymmärrä englantia, poliisi hankkii avuksesi jonkun, joka puhuu kieltäsi. Tätä henkilöä kutsutaan tulkiksi. Tämä on maksutonta.

Viestintäavun saaminen

Monien ihmisten on vaikea ymmärtää, mitä poliisiasemalla tapahtuu. Poliisin on kysyttävä sinulta, tarvitsetko apua tai onko jokin sinulle epäselvää. Heidän tulee tarjota apua lukemiseen, jos tarvitset sitä. Jos olet kuuro tai sinulla on vaikeuksia viestiä selkeästi, poliisi hankkii sinulle avustajan. Tämä voi olla brittiläisen viittomakielen tulkki tai muu sopiva ammattilainen. Tämä on maksutonta.

Jos et ole brittiläinen

Jos et ole Ison-Britannian kansalainen, poliisin tulee tarjoutua ottamaan yhteyttä maasi suurlähetystöön tai konsulaattiin ja kertoa, missä olet ja miksi olet poliisiasemalla. Sitten joku henkilö voi tavata sinut kahden kesken ja järjestää asianajajan käymään luonasi.

Mitä tapahtuu, jos sinua vastaan nostetaan syyte tai sinut tuodaan poliisiasemalle pidätysmääräyksen seurauksena?

Jos sinua vastaan nostetaan syyte rikoksesta, sinut saatetaan päästää lähtemään tai sinut voidaan pitää poliisiasemalla ja viedä oikeuteen seuraavana mahdollisena päivänä. Jos sinut on tuotu poliisiasemalle pidätysmääräyksen perusteella, sinut voidaan pitää poliisiasemalla ja viedä oikeuteen seuraavana mahdollisena päivänä. Joissakin tilanteissa voit päästä kotiin.

Kuinka kauan sinua voidaan pitää pidätettynä?

Poliisi voi pitää sinua pidätettynä enintään 12 tunnin ajan syyttämättä sinua rikoksesta. Poliisi voi pidentää tätä enintään 24 tuntiin, mutta vain ylemmän poliisiviranomaisen hyväksynnällä. Sinulla on oikeus kertoa mielipiteesi tästä päätöksestä, tai voit pyytää asianajajaasi puhumaan poliisille puolestasi.

Asiakirjojen näkeminen

Jos tapauksesi viedään oikeuteen, sinulle tai asianajajallesi annetaan asiakirja tapauksen todistusaineistosta. Näin voit tai asianajajasi voi valmistella puolustustasi. Jos et ymmärrä englantia, sinulla on oikeus saada käännös näistä tiedoista tai ainakin tärkeiden asiakirjojen olennaisista osista.

Lisää ohjeita...

Tietoa oikeudesta asianajajaan

- Poliisi kysyy sinulta, haluatko puhua asianajajan kanssa. Poliisi ottaa yhteyttä asianajajaasi mahdollisimman pian.
- Sinulla on oikeus puhua asianajajan kanssa kahden kesken milloin tahansa. Voit puhua asianajajasi kanssa puhelimitse, tai asianajaja saattaa tulla poliisiasemalle tapaamaan sinua.
- Asianajajalle puhuminen on tavallista, eikä se saa sinua näyttämään siltä, että olisit tehnyt jotain väärää.
- Asianajajan tehtävänä on suojella oikeuksiasi ja neuvoa sinua lakiasioissa.
- Voit puhua joko ennestään tuntemasi asianajajan tai poliisin sinulle järjestämän asianajajan kanssa. Tätä asianajajaa kutsutaan päivystäväksi asianajajaksi. Päivystävä asianajaja on riippumaton eikä työskentele poliisille.
- Jos poliisi kuulustelee sinua, he kysyvät sinulta, haluaisitko asianajajan olevan huoneessa kanssasi kuulustelun aikana.
- Poliisilla ei tavallisesti ole lupaa kuulustella sinua ilman asianajajaa, jos olet pyytänyt asianajajaa olemaan läsnä.
- Voit muuttaa mieltäsi asianajalle puhumisesta tai pyytää asianajajaa milloin tahansa. Kerro tästä poliisille mahdollisimman pian, niin he ottavat yhteyttä asianajajaasi.
- Jos asianajaja ei tule poliisiasemalle sovittuun aikaan tai jos sinun täytyy puhua asianajajan kanssa uudelleen, voit pyytää poliisia ottamaan yhteyttä häneen uudelleen. Poliisi ei voi vaikuttaa siihen, milloin asianajaja saapuu poliisiasemalle, kun häneen on otettu yhteyttä. Poliisi voi kertoa ajatuksistasi ja toiveistasi tälle asianajajalle, jos haluat.

Oikeus tehdä valitus

- Sinulla on oikeus tehdä valitus siitä, miten poliisi on kohdellut sinua.
- Jos teet valituksen Skotlannin poliisista, se ei saa sinua näyttämään epäilyttävältä.
- Voit tehdä valituksen, kun olet pidätettynä.
- Jos haluat tehdä valituksen ollessasi pidätettynä, pyydä päästä puhumaan komisariolle tai muulle ylemmän tason poliisille.
- Jos haluat tehdä valituksen sen jälkeen, kun sinut on vapautettu, voit mennä mille tahansa poliisiasemalle.
- Jos poliisi on satuttanut tai vahingoittanut sinua pidätettynä ollessasi, sinun on tehtävä valitus Skotlannin poliisin Professional Standards Department osastolle.
- Jos haluat tehdä valituksen, soita numeroon 101 tai mene paikalliselle poliisiasemalle.
- Voit myös pyytää toista henkilöä tekemään valituksen puolestasi. Tämä toinen henkilö voi olla vanhempasi, ystäväsi, kumppanisi tai muu luottamasi henkilö. Sinun on annettava hänelle kirjallinen lupa.

Tämän esitteen ovat tuottaneet yhteistyössä STARR-yhteisön jäsenet, Children and Young People's Centre for Justice (CYCJ) ja Skotlannin hallitus. STARR on Skotlannin ainoa yhteisö henkilöille, joilla on kokemusta suljetuista laitoksista. Oikeus tehdä valitus osio on muokattu People First Scotland järjestön materiaalista.

Lisätietoja ja tukea on osoitteessa [justtherightspace.org](https://www.justtherightspace.org)